

نقش معاون آموزشی در برنامه درسی اجراشده

دکتر نسرين مهدوی

www.ketab.ir

نشر آنا پنا

سرشناسه: مهدوی، نسرين، ۱۳۵۲ -

عنوان و نام پدیدآور: نقش معاون آموزشی در برنامه درسی اجرا شده / مولف نسرين مهدوی.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات آناپنا، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهري: ۱۳۲ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۸۸-۸۱-۸

وضعيت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: معاونان مدرسه -- ایران

Assistant school principals -- Iran

برنامه‌های درسی -- ایران

Education -- Curricula -- Iran

تدریس -- ایران -- روش‌شناسی

Teaching -- Iran -- Methodology

مدرسه‌ها -- ایران -- مدیریت و سازماندهی

School management and organization -- Iran

تکنولوژی آموزشی -- ایران

Educational technology -- Iran

رده‌بندی کنگره: LB۲۸۳۱/۹۳۶

رده‌بندی دیویی: ۳۷۱/۲۰۱۲۰۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۰۸۴۵۳۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

نشر آناپنا

نقش معاون آموزشی در برنامه درسی اجرا شده

دکتر نسرين مهدوی

صفحه‌آرا و طراح جلد: حسن موسوی

شمارگان: ۱۰۰ جلد

چاپ اول: بهار ۱۴۰۲

چاپ: مهرگان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۸۸-۸۱-۸

نود و دو هزار تومان

نشانی: تهران / خیابان آزادی / ابتدای خوش شمالی / پلاک ۹ / طبقه ۱ / واحد ۵

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۳۳۱۳۱ / ۰۹۲۱۳۲۵۲۸۵۸ / ۰۹۱۲۵۲۲۲۸۵۸

ایمیل: anapananashr@gmail.com

اینستاگرام: [@anapanabook](https://www.instagram.com/anapanabook)

وبسایت: www.anapana.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
فصل اول: نظارت معاون آموزشی بر برنامه درسی اجرا شده	۱۱
مقدمه:	۱۳
برنامه درسی	۱۴
برنامه درسی و آموزش	۱۵
معاون کیست؟	۲۳
نظارت چیست؟	۲۸
روش های نظارت	۳۴
تحلیل و تفسیر مشاهدات کلاسی و انتخاب شیوه رفتار با برخورد معلم:	۳۹
مراحل نظارت	۴۰
فنون نظارت	۴۲
نقش ناظرین در فرایند آموزش	۴۴
فصل دوم: الگوهای تدریس	۴۷
مقدمه:	۴۹
خانواده الگوهای اجتماعی	۵۰
یاران در یادگیری	۵۱
گام های الگو	۵۲
تفحص گروهی	۵۳
گام های الگو	۵۳

۵۴.....	ایفای نقش.....
۵۵.....	گام‌های الگو.....
۵۸.....	گام‌های الگو.....
۶۰.....	خانواده الگوی اطلاعات پردازی.....
۶۰.....	تفکر استقرایی.....
۶۱.....	تکوین مفهوم.....
۶۶.....	بدیعه پردازی.....
۶۹.....	الگوی پیش سازمان دهنده.....
۷۰.....	ارائه پیش سازمان دهنده.....
۷۱.....	افزایش آگاهی از دانش مربوطه.....
۷۳.....	الگوی یادسپاری.....
۷۴.....	آگاهی.....
۷۵.....	سیستم اتصال.....
۷۶.....	کاوشگری در علم زیست‌شناختی.....
۷۹.....	الگوی نگاره - کلمه استنتاج.....
۸۰.....	خانواده الگوهای رفتاری.....
۸۰.....	یادگیری تسلط یاب.....
۸۱.....	آموزش مستقیم.....
۸۳.....	الگوی یادگیری از طریق شبیه‌سازی.....
۸۴.....	الگوی آموزش برنامه‌ای.....
۸۶.....	نحوه قرار گرفتن قاب‌ها در برنامه خطی و شاخه‌ای.....
۸۶.....	خانواده الگوهای انفرادی.....
۸۹.....	الگوی افزایش عزت‌نفس.....
۹۱.....	فصل سوم: دیدگاه معاونان و آموزگاران.....
۹۳.....	مقدمه.....

۹۵.....	دیدگاه.....
۱۰۱.....	جزء احساسی دیدگاه معاونان.....
۱۰۲.....	جزء آمادگی برای عمل دیدگاه معاونان.....
۱۰۳.....	جزء شناختی دیدگاه آموزگاران.....
۱۰۶.....	جزء احساسی دیدگاه آموزگاران.....
۱۰۶.....	جزء آمادگی برای عمل دیدگاه آموزگاران.....
۱۰۷.....	مقایسه دیدگاه آموزگاران و معاونان.....
۱۰۹.....	تجربه موفق یک معاون در زمینه نظارت و راهنمایی.....
۱۱۰.....	آموزش آموزگاران به اجرای روش های فعال تدریس... شهرستان پاکدشت.....
۱۱۰.....	چکیده.....
۱۱۱.....	مقدمه: توصیف وضعیت موجود.....
۱۱۲.....	روش پژوهش.....
۱۱۳.....	روش گردآوری اطلاعات.....
۱۱۴.....	تجزیه و تحلیل اطلاعات.....
۱۱۴.....	ویژگی های راهکار برای تغییر.....
۱۱۶.....	نظارت معلم محور (کلینیکی).....
۱۱۷.....	چگونگی اجرای راهکار (سال ۸۴).....
۱۱۸.....	چگونگی ارزیابی از نتایج راهکار (سال ۸۴).....
۱۱۸.....	نتایج حاصله از اجرا.....
۱۱۹.....	چگونگی اجرای راهکار (سال ۸۵).....
۱۱۹.....	چگونگی ارزیابی از نتایج راهکار (سال ۸۵).....
۱۲۰.....	نتایج حاصله از راهکار (سال ۸۵).....
۱۲۱.....	چگونگی اجرای راهکار (سال ۸۷).....
۱۲۱.....	بحث و نتیجه گیری.....
۱۲۳.....	فصل چهارم: استانداردهای تولید محتوای الکترونیک.....

۱۲۵.....	مقدمه:
۱۲۶.....	محتوای الکترونیکی
۱۲۶.....	بعد طراحی آموزشی
۱۲۸.....	محتوا
۱۲۸.....	رهیابی و ردیابی
۱۲۹.....	رسانه‌های آموزشی
۱۲۹.....	فنی
۱۳۰.....	منابع:

پیشگفتار

مدرسه از مدیر، معاونان، آموزگاران و افرادی تشکیل شده که هر یک بر اساس مسئولیتش به ایفای نقش می‌پردازد. برای آن که فعالیت‌ها و کنش اعضا در جهت اهداف تعلیم و تربیت باشد؛ نظارت و راهنمایی امری لازم و حتمی است.

تا قبل از سال ۱۳۸۴ در مدارس، معاون موظف بود به حفظ نظم در مدرسه، حضور و غیاب دانش آموزان و مدیریت زنگ تفریح بپردازد و چنانکه روزی بیمار می‌شد، عدم حضورش نظم مدرسه را دچار خدشه می‌کرد بنابراین با توجه به نقشش از قدیم تاکنون او را ناظم می‌خوانند. ناظم در زمینه آموزشی فعالیت و تعامل بسیار محدود با آموزگاران داشت و شاید به تکریر سؤالات و غیره بسنده می‌کرد. از سال ۸۴ علاوه بر وظایف فوق، نظارت و ارزیابی مستمر از عملکرد آموزگاران به او واگذار شده و او را معاون آموزشی نامیدند.

طی تجارب چندساله نگارنده به وضوح دیده می‌شد معاونانی که اطلاعات بیشتری در زمینه تدریس و نحوه آن و کتاب‌های درسی مخصوصاً کتاب‌های تازه تألیف دارند نظارت و برنامه‌ریزی موفق‌تری نسبت به معاونان دیگر داشته و آموزگاران راهنمایی این افراد را بهتر پذیرا بودند زیرا با توجه به دانش و مهارت معاون در زمینه فعالیت‌های آموزشی او را واجد شرایط لازم در این حوزه می‌دانستند.

علاوه بر دانش و مهارت معاون دیدگاه معاون، آموزگار، مدیر نسبت به نقش نظارتی و چگونگی استفاده از آن بر عملکرد معاون اثرگذار است؛ زیرا عملکرد معاونانی که از نظارت کلینیکی استفاده می‌کند با معاونانی که تنها از نظارت مستقیم

بهره می‌برد؛ متفاوت است. از سوی دیگر، عملکرد آموزگاری که معاون را به عنوان راهنما تلقی می‌کند با افرادی که چنین نگاهی ندارند متفاوت خواهد بود؛ بنابراین، عملکرد آموزگار و معاون بازتابی از دیدگاهشان نسبت به نقش معاون آموزشی در این حوزه خواهد بود.

هرچند عوامل مختلفی بر نقش نظارتی معاون اثرگذار است اما به اعتقاد بیشتر معاونان این مهم را نباید فراموش کرد که نگاه مدیر واحد آموزشی از عوامل مهم به شمار می‌آید زیرا برخی از مدیران نقش پررنگ معاون به عنوان ارزیاب و ناظر را محل نظم آموزشی می‌دانند و مانع از فعالیت معاون در این زمینه می‌شوند اما با توجه به تمام موانع و عوامل اثرگذار این توانایی در معاون دیده شده که چنین مسئولیتی به او واگذار شده است زیرا همگان به این امر واقف‌اند که معاون به عنوان پل ارتباطی میان معلمان و مدیر و اولیا است و می‌تواند نقش مؤثری در زمینه آموزشی داشته باشد. چنانکه در این مجموعه تجربه موفق معاونی در این عرصه بیان شده است.

در این مجموعه سعی شده مطالبی در زمینه معاونت، نظارت، روش‌های فعال تدریس، استانداردهای در س افزارهای الکترونیکی گردآوری شود تا معاون را در زمینه آموزشی یاری دهد زیرا به نظر نگارنده آگاهی و کسب مهارت در زمینه نظارت می‌تواند عدم اعتماد آموزگاران را نسبت به وظیفه آموزشی معاون از بین برده و در راستای آن بسیاری از موانع را برطرف کند.

به امید آن روز که معاون آموزشی با توجه به مسئولیت‌های عدیده، نقش نظارتی و ارزیابی خود را چنان ایفا کند که نبودن آنها در حوزه آموزشی همانند نقش نظامت احساس شود و او را نه تنها نظم‌دهنده بلکه اثرگذار در زمینه آموزش بدانند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم که از اساتید گرامی جناب آقای دکتر عطاران و دکتر مجدفر که مرا در این عرصه راهنمایی کردند مراتب سپاس و تقدیر خود را تقدیم نمایم.